

Innspill til Kvalitetsutviklingsutvalget

02-11-2022

Bakgrunn

KD inviterte til digitalt nettmøte torsdag 20.oktober kl 10-12.

Utvalget var spesielt interessert i å få belyst hvilke behov ulike aktører har for informasjon og støtte for å drive kvalitetsutvikling og innspill til hva som kan vurderes som styrker og utfordringer med dagens kvalitetsvurderingssystem.

Med utgangspunkt i vår rolle og ansvar som Statsforvaltere ønsket utvalgsleder og sekretariatsleder å drøfte:

1. Hvilket informasjonsbehov har dere for å bidra til å vurdere tilstanden og utvikle kvaliteten i skolen?
2. Hvordan vurderer dere at eksisterende prøver, brukerundersøkelser, verktøy og datakilder støtter disse behovene?
3. Hva vurderer dere som de viktigste styrkene, utfordringene og dilemmaene med kvalitetsvurderingssystemet slik det er i dag?

Utdanningsdirektørene ble invitert til å gi skriftlig innspill etter møtet.

Innspill

Vi er opptatt av hva sektor trenger for å skape en best mulig skole for elevene. Den norske skolen har ujevn kvalitet – og vi er opptatt av at arbeidet med kvalitetsutvikling i skolen har som mål å jevne ut kvalitet.

Vi foreslår at departement/direktorat utvikler en strategi for å kommunisere at det ikke finnes et statlig «testregime». Eksempelvis er tiden elever bruker på nasjonale prøver i løpet av ti år, elleve timer. Årsaken til at dette bør kommuniseres, er at hvis sektor har en annen forståelse, så vil statlige kvalitetsutviklingssystemer møte motbør. Det må også kommuniseres tydelig hva som er hensikten, at de har et dobbelt formål, eksempelvis gir de nasjonale prøvene både nødvendig styringsinformasjon til flere nivå, og de kan brukes pedagogisk til oppfølging av elever og grupper av elever – og for å vurdere egen opplæring.

Vi har ikke for mange statlige kilder til kunnskap om prosesskvaliteten i skolen. Vi forstår det slik at utvalget også vil skjele mot arbeidet med ny opplæringslov. Det er klokt. Det vil da være naturlig å vise til lovens § 1- 4 om tidlig innsats/begynneropplæringen. Vi mener at nasjonale kartlegginger bør samsvare med denne sentrale bestemmelsen.

Utdanningsdirektoratet la for noen år siden ned skriveprøvene som var en god støtte for å overvåke elevenes skriveprogresjon. Dette gjør at mange lærere mangler støtte og språk for å gjennomføre og vurdere eget arbeid med denne ferdigheten. Utvalget bør ikke foreslå å fjerne statlige kartlegginger, men heller se kritisk på kommunalt valgte kartleggingskilder. De nasjonale prøvene er gode prøver, testet ut, og knyttet opp til læreplanene. Det er viktig at et kvalitetsutviklingssystem knyttes til læreplanene.

Det nasjonale kvalitetsutviklingssystemet per i dag har svært mye data, og undersøkelser publiseres til ulik tid – og på ulike plattformer. Sektor opplever at det er en jungel av data. Utvalget bør se på mulige løsninger knyttet til denne problematikken.

Som samordner av statlig politikk, ser vi hvor viktig det er at det er klare forventninger/forpliktelser til *alle* offentlige aktører. Utvalget bør derfor beskrive UH-sektorens rolle i et slikt system. Et godt partnerskap kan bidra til å jevne ut forskjeller mellom kommuner/skoler som mangler kapasitet og kompetanse. Statlig politikk vil få større trykk om alle aktører med tilnærmet likt samfunnsoppdrag drar lasset sammen. Skolebasert vurdering/kvalitetsutvikling bør være en del av partnerskapet (samarbeidet sektor/UH).

Statsforvalteren har i liten grad tilgang til gode kilder for å vurdere tilstanden på videregående nivå. Dette bør utvalget se nærmere på.

Tellinger og fortellinger

Det er ikke god nok praksis for skolebasert vurdering i norske skoler. Det er en utfordring at det er manglende kompetanse til å se sammenhenger- se tellingene opp mot fortellingene i lys av forskning.

Vi trenger bedre og mer data på barnehager og vgs.

Vi har satt på følgende tabell hvor vi tar for oss styrker og utfordringer med systemet slik det fremstår i dag.

Styrker	Utfordringer
Viktig med felles stoppunkter i de obligatoriske delene av systemet	<p><u>Statistikkportalen</u> er utvidet og har mye data, men de kan være vanskelig tilgjengelig. Svake skoler og kommuner klarer ikke å nyttiggjøre seg av dataene.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Analysebrettet skal bidra til å se sammenhenger – tekniske utfordringer. Vanskelig å få til å se sammenhenger. • Analysebrettet har ikke blitt den viderutviklingen av skoleporten man så for seg. Bl.a sammenstilling av ulike indikatorer. Dette kan kommersielle verktøy tilby og bidrar til å øke forskjeller mellom kommunene.
<u>Kartleggingsprøver</u> som tidlig identifiserer elever som sliter	<ul style="list-style-type: none"> • Sterke skoler/kommuner klarer å nyttiggjøre seg av resultatene til å løfte elevene og ser det i sammenheng med bl.a nasjonale prøver og bruker det som et grunnlag for å utvikle egen praksis og til å løfte elever som sliter. • Svake skoler gjennomfører, men klarer ikke å bruke prøvene til utvikling av egen praksis

	<ul style="list-style-type: none"> • Dersom resultatene inngår i Statistikkprotalen, kan resultatene brukes til å støtte skoleeier i kvalitetsutviklingen. • Ved å koble resultatene opp mot nasjonale prøver på 5. trinn vil en hjelpe skoler til å vurdere egen praksis • Lite felles fokus på bruken av kartleggingsprøvene har gjort at kommunene/skolene har utviklet ulik praksis hos skoleeiere
Skolene ser hvordan de ligger an i forhold til andre	<ul style="list-style-type: none"> • Resultatene fra de ulike delene av kvalitetsutviklingssystemet bør kunne sammenstilles for å gi et mer kompetent bilde av skolens praksis.
<ul style="list-style-type: none"> • Utvikling over tid -<u>nasjonale prøver</u>. • Måler endring over tid. Gir skolene mulighet til å vurdere om endringer i praksis har gitt ønsket resultat. • Prøvene har hatt en kvalitativt god utvikling som gir bedre svar og støtte både på individ (eleve) og systemnivå. 	<ul style="list-style-type: none"> • Svake skoler vil ha utfordringer med å se sammenhenger i resultatene over tid og vil kunne iverksette tiltak basert på et årsresultat. • Prøvene bør ha like intervaller på barne- og ungdomstrinnet.
<u>Elevundersøkelsen</u> – skolen identifiserer hva elevene opplever som utfordrende	<ul style="list-style-type: none"> • Undersøkelsen er omfattende. Den obligatoriske delen av undersøkelsen bør være fokusert på noen kjernespmål. Mulighet for bevisste valg av tilleggsmoduler.
<u>Foreldreundersøkelsen</u>	<ul style="list-style-type: none"> • Denne er frivillig og det har ofte vært lav svarprosent. (til sammenligning har bhg høy svarprosent) • Kan ha sammenheng med at det er uklart hvordan resultatene brukes • Vurdere om den bør publiseres slik som bhundersøkelsen • Et tiltak at den blir mer fokusert (kortere)
<ul style="list-style-type: none"> • De sterke kommunene/skolene bruker systemet. • Vi ser en positiv utvikling ved at flere bruker systemet for å følge med og følge opp. • Mediene er mindre tabloide i sin oppfølging av resultatene ved publisering av resultatene. 	<ul style="list-style-type: none"> • Forskjellene øker mellom sterke og svake kommuner

Fra utdanningsdirektørene i Troms og Finnmark, Norland, Trøndelag, Møre og Romsdal, Vestland, Rogaland, Agder, Vestfold og Telemark, Innlandet og Oslo og Viken.